

Zwerven in hogere sferen

Niemand heeft zoveel BO1-huizen van binnen gezien. Ruim veertig keer lichtte Peter Franke er het doopceel van een BO1'er. Tot slot van deze serie is hij zelf aan de beurt.

Zweeloo De levensloop van Peter Franke is een reis langs onbekende aardrijkskundige oorden. Zweeloo (Drenthe, vlak bij Emmen) is de plaats waar hij in 1947 ter aarde komt. Hij is de tweede telg in het gezin Franke, zijn oudere zus is tweeën-half jaar eerder in Zeeland geboren in een schuilkerder tijdens een bombardement. Zijn vader staat als dominee voor een vrijzinnig-protestantse gemeente, en is in Drenthe neergestreken vanwege het geld, in zijn geboortestreek in zuidwest Nederland kon hij geen emplot vinden.

Na een jaar verhuisde het gezin Franke door naar Bourtange, in Groningen op de grens van Duitsland. Twee jaar daarop pakte het domineesgezin al weer de koffers om neer te strijken in het Friese Surhuisterveen, een dorp waar de riolering nog niet was aangelegd. Echt streng gelovig waren ze overigens niet. Het enige trauma dat Peter aan zijn jeugd heeft overgehouden werd veroorzaakt omdat hij als domineezoon op de voorste bank in de kerk moest zitten, met de priemende ogen van ouderlingen in zijn rug. Dat is de reden waarom hij nu altijd op de achterste rij plaats neemt.

Indorocker Na de watersnood in 1953 verhuist het gezin 'terug' naar Zeeland, naar Ouwerkerk op Schouwen Duiveland. Uit het rampenfonds kon ook een nieuw kerkgebouw gefinancierd worden, vandaar. Peter herinnert zich nog de eerste blik naar buiten uit zijn nieuwe huis: een woestijn, het zoute water was net weg, alles was verzilt. De ruïnes in het landschap boden een prachtige speelplaats. In de kreek kon je met je handen vissen vangen.

Zeeland duurde tot 1961, toen verhuisde de domineesfamilie weer naar Friesland, naar Langezwaag (bij Opsterland). Daar raakte Peter in de ban van de indorockers, in Nederland in die jaren de rock'n'roll-pioniers.

Ondertussen rondde hij de MULO af, maar de overstap naar de HBS liep op niks uit, vanwege ruzie met de aardrijkskundeleraar. Of beter, omdat hij een baantje had als jeugdredacteur bij de 'Friese Koerier', veel leuker dan school.

Paddo's De jaren zestig komen op stoom. Provo, hippies, demonstraties, los-vaste relaties, niks is meer te gek. In dat rumoer kiest Peter voor een beroepsopleiding in de psychiatrie, misschien wel uit een fascinatie voor de menselijke onvoorspel-

baarheid. De jaren zeventig bieden Peter een lange geestverruimende ervaring. Behalve yoga en meditatie vertrekt hij voor langere tijd naar India. Hij raakt gefascineerd door de boeken van Carlos Castaneda, die studie maakt van het gebruik van halicogene middelen bij Mexicaanse indianen. Peter koopt, op voorspraak van Simon Vinkenoog, paddo's in de Amsterdamse Dirk van Hasseltssteeg en belandt 'high' met zijn camper in de krakersrellen rondom de Vondelstraat. Hij herinnert het zich glimlachend als een 'heel bijzondere ervaring'.

De paddo's zweert hij af als hij merkt dat er beton in zijn hoofd komt en hij er depressief van wordt. Na een verblijf in Suriname, rondom 1980, en een hoop heen en weer gezwerf, vertrekt hij midden jaren tachtig, moe van alle spirituele avonturen, als verpleegkundige voor de SNV een jaar naar Jemen. Hij komt terug met het voornemen vastigheid te vinden: een baan, een woonplek, een relatie.

Modern dorp Zo strijkt hij neer in Amsterdam, waar hij in het Flevohuis gaat werken. Daar ontmoet hij Grace. Het klikt, maar het duurt tot 1989 voordat ze gaan samenwonen in de Van Swindenstraat. Peter belandt in de vastigheid van een gezinsleven, want Grace heeft twee kinderen. Bij de HvA volgt hij de opleiding tot Sociaal Psychiatrisch Verpleegkundige, en hij zwerft (tot 2007, als hij gaat VUTten) langs zo ongeveer alle plekken van de geestelijke gezondheidszorg in Amsterdam. Hij komt op een tragische manier met BO1 in contact. Grace is zwanger, maar er treden ernstige complicaties op. In het ziekenhuis ligt ook Marianne Hof, een collega van Peters werk, ook met een gecompliceerde zwangerschap. Het zoontje van Peter en Grace overlijdt na een halve dag, die van Marianne en Casper redt het. Ze hebben veel contact, en Marianne tipt Peter en Grace over BO1. Peter ziet zo'n modern dorp wel zitten. In een niet anonieme omgeving kun je zo sociaal zijn als je zelf wilt.

Grace, Peter en de drie kinderen (in 1995 is Joy geboren), verhuizen in 1997 naar BO1. Peter voelt zich er vanaf het begin als een vis in het water. Hij was een van de initiatiefnemers van de kindercrèche in de eerste jaren, is al meer dan tien jaar redacteur van BO1 Nieuwsbrief, stond aan de wieg van de BO1 Binnen en Buitenband, en is al jaren de drijvende kracht achter het kindertheater op de BO1-zomerfeesten. Voor al deze inspanningen ontvangt hij in 2008 het BO-eendje, de jaarlijkse onderscheiding van de VVE voor mensen die zich verdienstelijk voor BO1 hebben gemaakt.

(JvdL)

